

Základní škola Zachar, Kroměříž, příspěvková organizace

Pracovní list č. 1řešení

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7. A

Opakování vzdělávacího celku: Slovesa (mluvnické kategorie, vid a rod)

1. Vypiš z vět slovesné tvary a urči u nich mluvnické kategorie (+ vid a rod) *Pozor!*
U rozkazovacího a podmiňovacího způsobu neurčujeme čas!!!

Kdybych tak dostal k narozeninám nové kolo!

kdybych dostal – 1. osoba, číslo jednotné, způsob podmiňovací přítomný, dokonavý vid (jednou, neopakovaně), rod činný (podmět je zároveň původcem děje)

Vstupenky se budou vracet u pokladny.

budou se vracet – 3. osoba, číslo množné, oznamovací způsob, budoucí čas, nedokonavý vid (budou se vracet nepřetržitě, opakovaně), trpný rod (vstupenky se nebudou vracet samy = podmět není původcem děje)

V případě problému se obraťte na informační centrum.

obraťte se – 2. osoba, číslo množné, rozkazovací způsob, vid dokonavý (jednou, neopakovaně), rod činný (podmět je původcem děje)

2. Urči slovesný vid (dokonavý, nedokonavý) u infinitivů a napiš vidovou dvojici (sloveso v infinitivu v opačném vidu):

Př. dodat – dokonavý x dodávat (nedokonavý)

modrat –	nedokonavý	ZMODRAT
říkat -	nedokonavý	ŘÍCT
ztratit -	dokonavý	ZTRÁCET
poslat -	dokonavý	POSÍLAT
nést -	nedokonavý	PŘINÉST, DONÉST, VYNÉST, UNÉST
téct -	nedokonavý	NATÉCT, DOTÉCT, VYTÉCT
zkrachovat -	dokonavý	KRACHOVAT

ZOPAKUJ!!!

dokonavý = dokončený děj

nedokonavý= nedokončený, stále probíhající děj (i v minulosti)

3. Ve větě podtrhni slovesný tvar. Urči slovesný rod (činný, trpný)

Pokoj **uklidili** už včera. **činný rod**

Dnes **se** v Národním divadle **hraje** opera Libuše. **trpný rod**

Na sídlišti **bylo postaveno** mnoho domů. **trpný rod**

V Praze **uzavřeli** významnou mezinárodní dohodu. **činný rod**

V řece **byla spatřena** obrovská štika. **trpný rod**

Výlet nám **pokazilo** deštivé počasí. **činný rod**

4. Utvoř příčestí trpné: (podmět není původcem děje)

Cedulka byla již předtím **odtržena**.

Všechny stopy již byly **zahlazeny**.

Vlak je **opožděn**.

Z knihy byla **vyňata, vyjmuta** jedna kapitola.

Návrh byl jednohlasně **přijat**.

5. Ve větě podtrhni slovesný tvar. Urči slovesný rod a celou větu převed' do opačného rodu:

Vstupné **bylo zvýšeno** (trpný rod) o 3 koruny. **Vstupné zvýšili o 3 koruny. (Oni)**

O tom **se diskutuje** (trpný rod) již léta. **Diskutují o tom již léta. (Oni)**

Maminka **otrhala** (činný rod) všechny květiny. **Všechny květiny byly otrhány maminkou.**

Tento dům **je stavěn** (trpný rod) firmou Neobau. **Tento dům stavěla firma Neobau.**

V létě **prodlouží** (činný rod) prohlídkovou trasu. **V létě bude prodloužena vyhlídková trasa.**

Další materiály k tématu najdete na internetu:

<https://www.umimecesky.cz/cviceni-slovesny-vid>

www.onlinecviceni.cz

www.mojcestina.cz

www.umimecesky.cz

www.pravopisne.cz <https://www.pravopisne.cz/2014/12/test-urcovani-slovesneho-vidu-2-12/>

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/594>

Také je možné si bezplatně objednat procvičovací testy na
www.scio.cz/prodetiarodice/procvicovacitesty
a pracovat s multimediální učebnicí, po přihlášení:
www.nns.cz

Vypracovala: Jana Bačková